समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

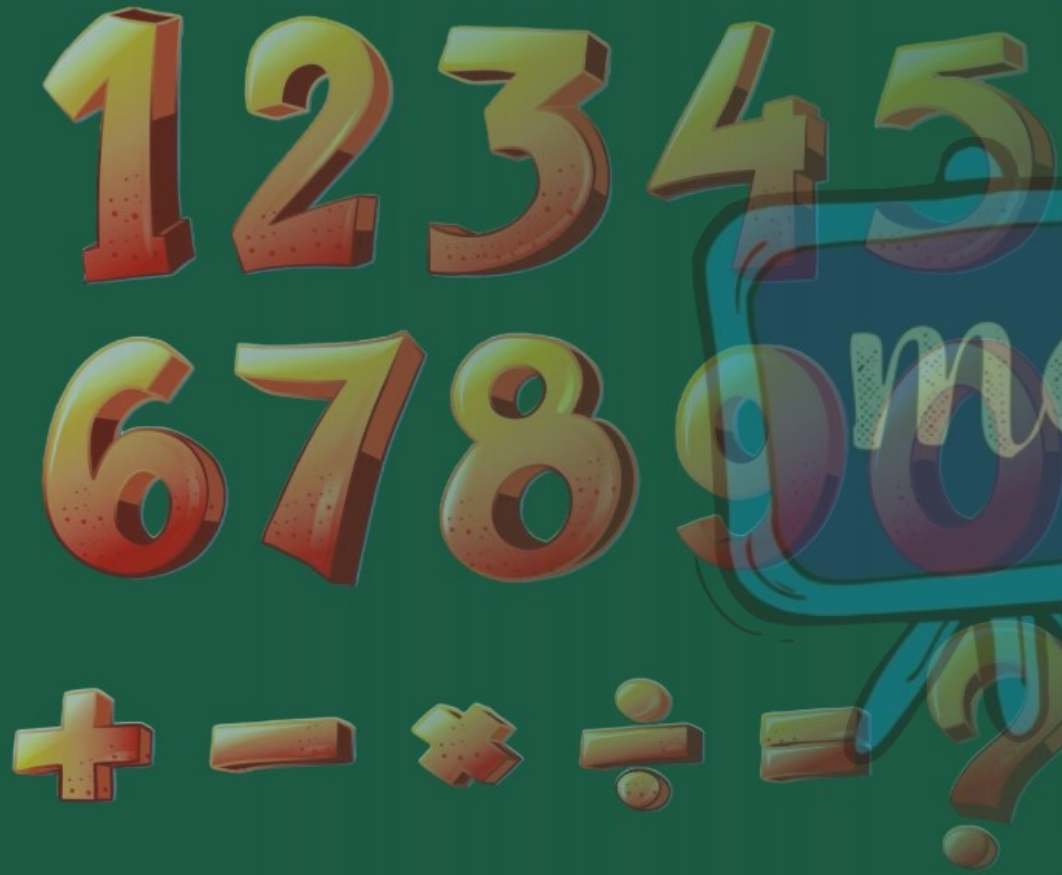

সপ্তম শ্ৰেণীৰ বাবে

গণিত

অধ্যায় - ১

অখণ্ড সংখ্যা

অংশ – ১০

অনুশীলনী -১.৩

ওজশ্ৰী শইকীয়া

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

অনুশীলনী 1.3

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

1. হৰণফল নিৰ্ণয় কৰা —

(i) $15 \div (-5)$

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

1. হৰণফল নিৰ্ণয় কৰা —

(ii) $(-60) \div 10$

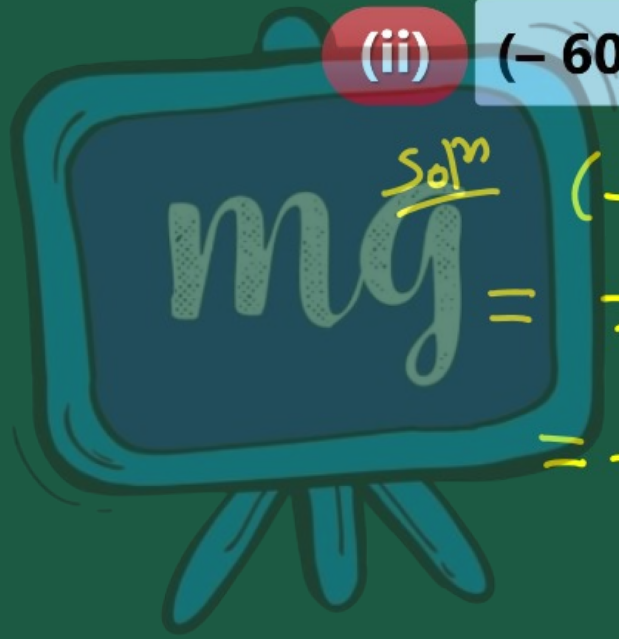

Soln

$(-60) \div 10$

$= -\frac{60}{10}$

$= -6$

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

1. হৰণফল নিৰ্ণয় কৰা —

(iii) $(-54) \div (-6)$

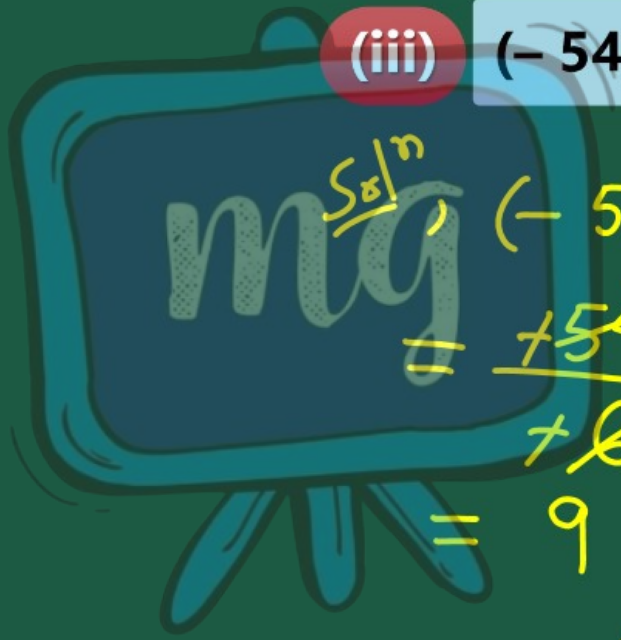

$= \frac{+54}{+6}$

$= 9$

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

1. হৰণফল নিৰ্ণয় কৰা —

(iv) $0 \div (-15)$

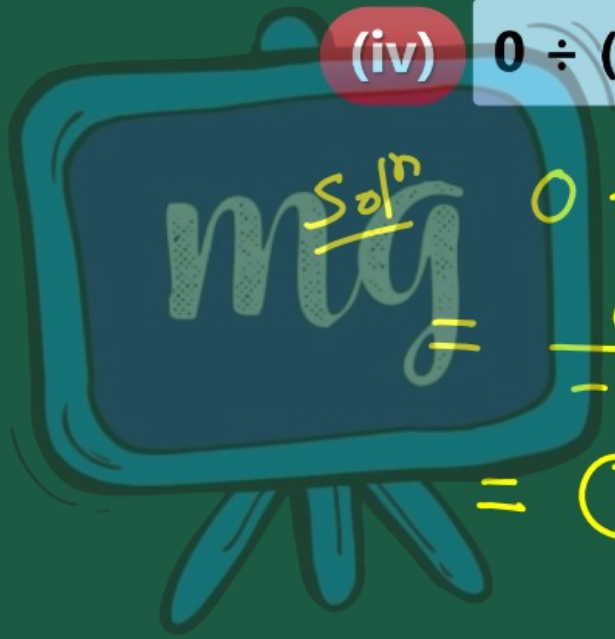

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

1. হৰণফল নিৰ্ণয় কৰা —

(v) $(-61) \div \{(-60) + (-1)\}$

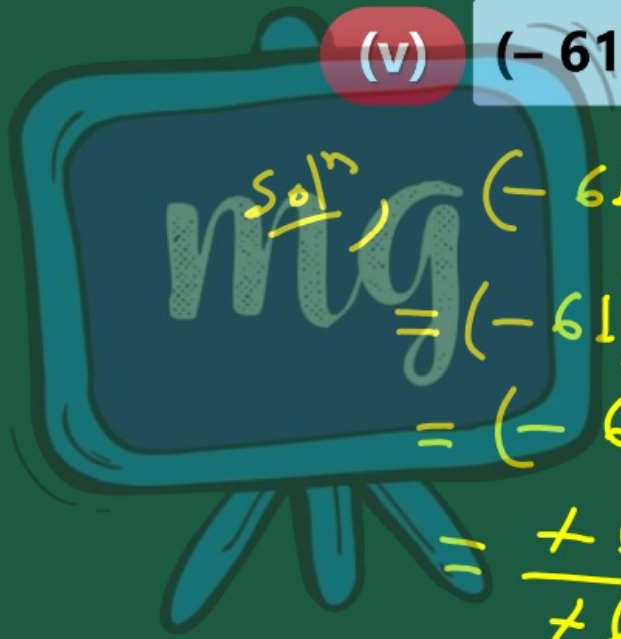

সমাধান, $(-61) \div \{(-60)+(-1)\}$

$= (-61) \div (-60-1)$

$= (-61) \div (-61)$

$= \frac{+61}{+61}\ 1$

$= 1$ //

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

1. হৰণফল নিৰ্ণয় কৰা —

(vi) $\{(-72) \div (-6)\} \div (-3)$

$$\begin{array}{r} 12 \\ 6\,\overline{)\,72} \\ 6 \\ \hline 12 \\ 12 \\ \hline \end{array}$$

Sol^n, $\{(-72) \div (-6)\} \div (-3)$

$= \left(\dfrac{\cancel{-}\overset{12}{\cancel{72}}}{\cancel{-}\cancel{6}}\right) \div (-3)$

$= 12 \div (-3)$

$= \dfrac{\cancel{12}^{4}}{-\cancel{3}}$

$= -4$

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

2. খালী ঠাই পূৰ কৰা —

(i) $(-600) \div 25 =$ _____

Soln : $(-600) \div 25$

$= -\frac{600}{25}$

$= -\frac{120}{5}$

$= -24$ //

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

2. খালী ঠাই পূৰ কৰা —

(ii) $\{(-4) \times 18\} \div \underline{-6} = 12$

Sol^n, $\{(-4) \times 18\} \div \square = 12$

$\Rightarrow \dfrac{(-4 \times 18)}{\square} = \dfrac{12}{1}$

$\Rightarrow \square \times 12 = 1(-4 \times 18)$

$\Rightarrow \square \times 12 = -72$

$\Rightarrow \square = \dfrac{-72}{12} 6$

$\therefore \square = -6$

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

2. খালী ঠাই পূৰ কৰা —

(iii) 20 ÷ (5 – 6) = – 20

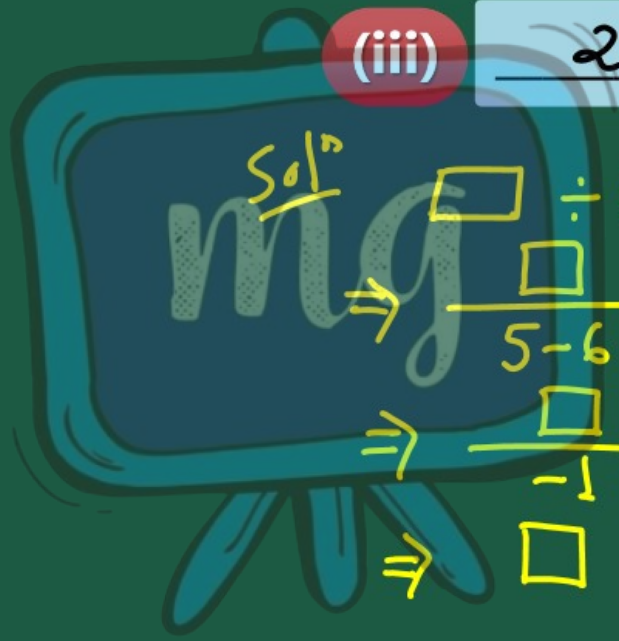

Sol^n

$\square \div (5-6) = -20$

$\Rightarrow \dfrac{\square}{5-6} = -20$

$\Rightarrow \dfrac{\square}{-1} = -20$

$\Rightarrow \square = -20 \times (-1)$

$= 20$

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

2. খালী ঠাই পূৰ কৰা —

(iv) $(-123) \div (-1) =$ 123

Sol", $(-123) \div (-1) =$ ☐

$= \frac{+123}{+1}$

$= 123$

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

3.

(i) যদি a ÷ (– 7) = 8 তেন্তে অখণ্ড সংখ্যা a ৰ মান নির্ণয় কৰা।

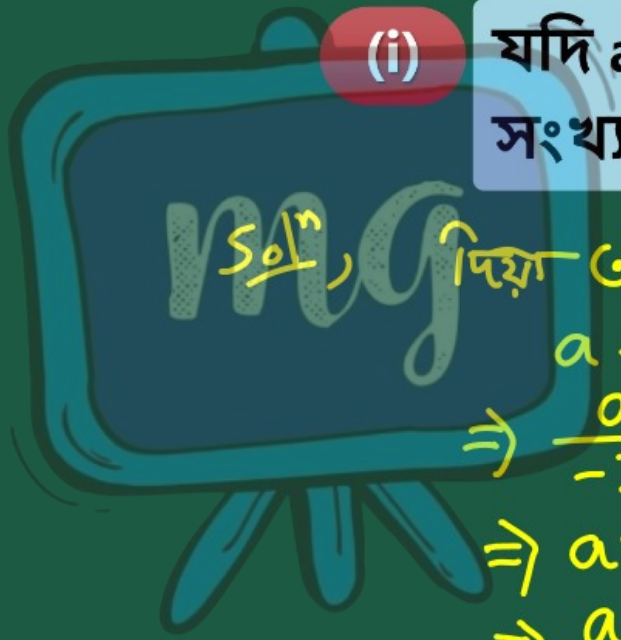

Sol", দিয়া আছে,

$a \div (-7) = 8$

$\Rightarrow \frac{a}{-7} = \frac{8}{1}$

$\Rightarrow a \times 1 = 8 \times (-7)$

$\Rightarrow a = -56$

//

समग्र शिक्षा
Samagra Shiksha
সমগ্ৰ শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

3.

(ii) যদি $125 \div b = -5$, তেন্তে অখণ্ড সংখ্যা b ৰ মান নিৰ্ণয় কৰা।

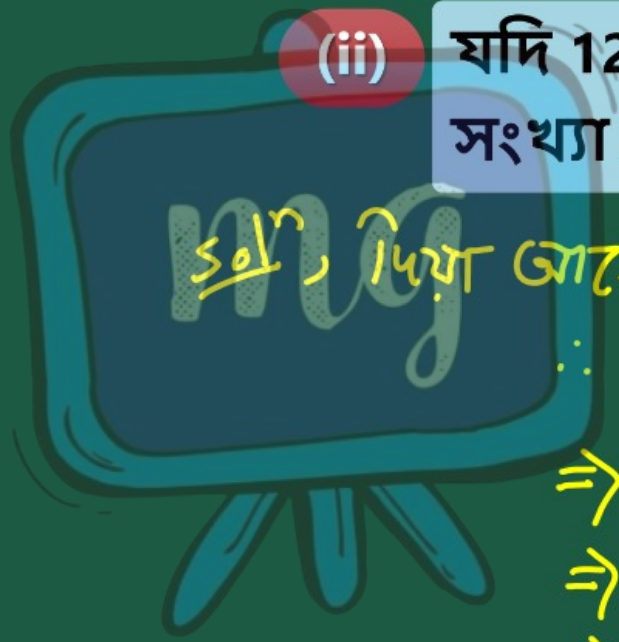

সমাধান, দিয়া আছে, $125 \div b = -5$

$\therefore \frac{125}{b} = \frac{-5}{1}$

$\Rightarrow b \times (-5) = 125 \times 1$

$\Rightarrow b \times (-5) = 125$

$\Rightarrow b = \frac{125}{-5}$ 25

$\therefore b = -25$

সমগ্র শিক্ষা
Samagra Shiksha
সমগ্র শিক্ষা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

4. $a \div b = -5$ হোৱাকৈ তিনিযোৰ অখণ্ড সংখ্যা লিখা।

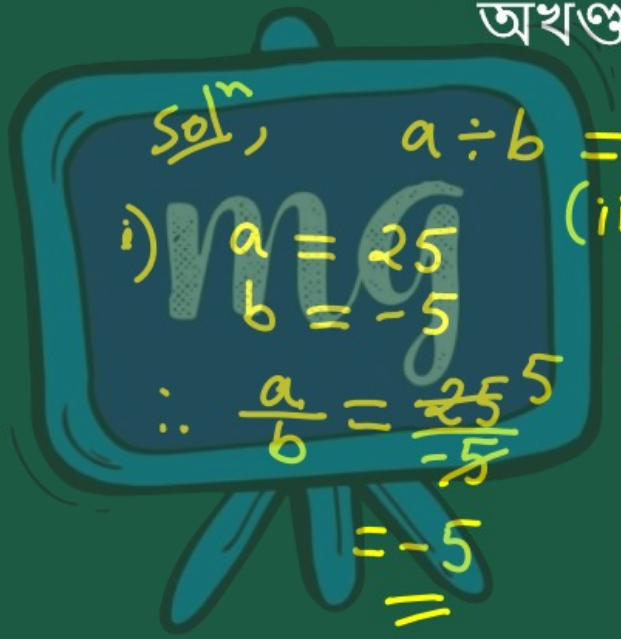

Soln, $a \div b = -5$

i) $a = 25$, $b = -5$

$\therefore \frac{a}{b} = \frac{25}{-5} = -5$

(ii) $a = 15$, $b = -3$

$\therefore \frac{a}{b} = \frac{15}{-3} = -5$

(iii) $a = 20$, $b = -4$

$\therefore \frac{a}{b} = \frac{20}{-4} = -5$